

هَيْسَمُ سَرْحَانَ

الإيمان بالله

ALLAHA İMAN

Azərbaycan dili

اللغة الأذرية

Şeyx Heysəm Sərhan

"Sünnə" tədris mərkəzinin rəhbəri

Tərcümə edən: İlqar Eyvazovlu

Hər canlının təbiəti, hisslərin sübutu və ağılın əlamətləri səmimi şəkildə şahidlik edir ki, bu kainatın ibadətə layiq və ona iman etmək vacib olan hikmətli bir Yaradanı var.

Allaha dəlil var hər hərəkətdə

Ona dəlil vardır hər sükunətdə

Hər bir şeydə nişanəsi var Onun

Dəlildir Onun tək olduğunun

Uca Allaha iman isə üsulların mənşəyi və ən böyük vəzifədir.

Peyğəmbərdən ﷺ soruşdular ki: “Hansı əməl daha yaxşıdır?”
O, “Allaha iman” dedi. (Muslim /161)

Allaha iman dörd rükunla əldə edilir:

1. Allahın varlığına iman
 2. Onun rububiyyətinə iman
 3. Onun uluhiyyətinə iman
 4. Onun ad və sifətlərinə iman
- Allahın varlığı aydın və açıq-aşkardır. Buna fitrət, hiss və ağıl dəlalət edir. Kainatdakı hər şey buna şahidlik edir.

Uca Allah buyurur:

قال تعالى: ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ [الطور: ٣٥ - ٣٦]

Bəlkə onlar öz-özünə yaranıblar? Yaxud onlar yaradanlardır? Yoxsa onlar göyləri və yeri yaradıblar? Xeyr, onlar qətiyyənlə inanmırlar. (Tur surəsi, 35,36-cı ayələr)

- Allahın Rububiyyətinə imanını əldə etmək, Onun rəbb, yaradan və ruzi verən olmasına, bütün sahiblik və idarəçiliyin onda olduğuna etiqad etməklə olur.

Hərəkətdə olan onun izni olmadan hərəkət edə bilməz, yerində duran onun əmri olmadan yerində dura bilməz.

Uca Allah buyurur:

قال تعالى: ﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ
الْأُمُورَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ [يُونُسُ: ٣١]

De: “Sizə göydən və yerdən ruzi verən kimdir? Qulaqlara və gözlərə hakim olan kimdir? Ölüdən diri çıxaran, diridən də ölü çıxaran kimdir? İşləri yoluna qoyan kimdir?” Onlar deyəcəklər: “Allah!” De: “Bəs (belə olduğu halda) (Allahdan) qorxmursunuz?” (Yunus surəsi, 31-ci ayələr)

- Uca Allahın uluhiyyətinə imanını əldə etmək, Ondan başqa ibadətə layiq məbud olmadığına etiqad etməklə olur.

İbadəti ondan başqasına sərf etməmək və savabını da yalnız Ondan istəməklə olur.

Uca Allah buyurur:

قال تعالى: ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾
لَا شَرِيكَ لَهُ ۗ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾﴾ [الأنعام: ١٦٢ - ١٦٣]

De: “Şübhəsiz ki, mənim namazım da, qurbanım da, həyatım da, ölümüm də aləmlərin Rəbbi Allaha məxsusdur! Onun heç bir şəriki yoxdur. Mənə belə buyurulmuşdur və mən müsəlmanların birincisiyəm”. (Ənam surəsi, 162,163-cü ayələr)

- Allahın ad və sifətlərinə imanı isə, Onu hər bir naqislik və eybdən tənzihi etməklə əldə etmək olur.

Uca Allahın Öz Kitabında və ya Peyğəmbərinin ﷺ sünnesində, Özünə təsdiq etdiyi gözəl ad və uca sifətləri dəyişdirmədən və inkar etmədən eləcə də keyfiyyət vermədən və bənzətmədən təsdiq etməklə olur.

Uca Allah buyurub:

قال تعالى: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۚ وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ ۚ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾﴾ [الأعراف: ١٨٠]

Ən gözəl adlar Allahındır. Ona bu adlar vasitəsi ilə dua edin və Onun adları barəsində haqdan sapanları tərki edin. Onlar etdikləri əməllərin cəzasını alacaqlar. (Əraf surəsi, 180-ci ayə)